

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 13127/2022
Рев 15691/2022
24.11.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиле АА из села ..., чији је пуномоћник Лидија Петровић адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Ивица Радоњић адвокат из ..., ради измене одлуке о вршењу родитељског права, одлучујући о ревизијама туженог изјављеним против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 102/2022 од 20.04.2022. године и решења Вишег суда у Неготину Гж2 11/2022 од 22.03.2022. године и Гж2 11/2022 од 12.04.2022. године, у седници већа одржаној дана 24.11.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБАЦУЈУ СЕ као недозвољене ревизије туженог изјављене против решења Вишег суда у Неготину Гж2 11/2022 од 22.03.2022. године и Гж2 11/2022 од 12.04.2022. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 102/2022 од 20.04.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиле за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Основног суда у Неготину П2 153/21 од 10.11.2021. године, ставом првим изреке, малолетна ћерка странака ВВ, рођена ... године у ..., поверена је тужили на самостално вршење родитељског права и тако измењен други став изреке правноснажне и извршне пресуде Основног суда у Неготину П2 268/14 од 26.03.2015. године. Ставом другим изреке, одлучено је да ће се лични односи малолетне ВВ и туженог одржавати по њиховом међусобном договору и тако измењен трећи став изреке правноснажне и извршне пресуде Основног суда у Неготину П2 268/14 од 26.03.2015. године. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да на име свог дела доприноса у издржавању малолетне ВВ плаћа законском заступнику малолетног детета по 10.000,00 динара месечно, сваког 01. до 10. у месецу за текући месец, почев од 09.07.2020. године па убудуће док за то постоје законски услови с тим што ће доспеле а неисплаћене рате исплатити одједном у укупном износу, и тако измењен четврти став изреке правноснажне и извршне пресуде Основног суда у Неготину П2 268/14 од 26.03.2015. године. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да на име парничних трошкова исплати тужили износ од 50.000,00 динара.

Решењем Вишег суда у Неготину Гж2 11/2022 од 22.03.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђено решење Основног суда у Неготину П2 153/21 од 10.01.2022. године којим је одбачен као недозвољен предлог пуномоћника туженог да се поступак у овој правној ствари врати у стање пре рочишта одржаног 10.11.2021. године и укину све донете одлуке и радње спроведене на том рочишту. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Решењем Вишег суда у Неготину Гж2 11/2022 од 12.04.2022. године одбијен је предлог туженог за исправку решења тог суда Гж2 11/2022 од 07.04.2022. године.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 102/2022 од 20.04.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Неготину П2 153/21 од 10.11.2021. године у првом, другом и трећем ставу изреке. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у четвртном ставу изреке тако што је обавезан тужени да на име трошкова поступка плати тужиљи износ од 156.000,00 динара.

Против другостепене пресуде и решења другостепеног суда тужени је благовремено изјавио ревизије због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужиља је дала одговор на ревизију туженог, изјављену против другостепене пресуде са предлогом да се иста одбије као неоснована и тужени обавезе на накнаду трошкова поступка поводом тог правног лека.

Одредбом члана 420. став 1. ЗПП прописано је да странке могу да изјаве ревизију и против решења другостепеног суда којим је поступак правноснажно окончан. Решењем другостепеног суда којим је потврђено решење првостепеног суда о одбацивању предлога за повраћај у пређашње стање поступак се правноснажно не завршава. Зато ревизија изјављена против тог решења, као и против решења другостепеног суда којим је одбијен предлог за исправку решења тог суда, нису дозвољене. Одредбом члана 208. Породичног закона којом је прописано да је ревизија увек дозвољена у поступцима у вези са породичним односима, осим ако тим законом није другачије одређено, треба тумачити тако да је у тим споровима ревизија увек дозвољена против другостепене пресуде и решења којим се поступак правноснажно завршава.

Из наведених разлога, на основу члана 413. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Одлучујући у складу са чланом 408. ЗПП о ревизији изјављеној против другостепене пресуде, Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се посебно не указује на друге битне повреде одредаба парничног

поступка из става 2. наведеног члана које су законом (члан 407. став 1. тачка 2. ЗПП) прописане као разлози за овај правни лек. Наводима ревидента да увод другостепене пресуде не садржи јединствени матични број странака указује се на погрешну примену члана 355. став 3. ЗПП и релативно битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. тог закона, учињену у другостепеном поступку, која нема утицаја на правилност побијане пресуде јер се ради о пропусту – грешци у писању која се може исправити на начин прописан чланом 362. у вези члана 385. став 1. ЗПП. Ревизија не садржи наводе о погрешној примени одређених процесних одредби, односно пропусту другостепеног суда да поједине од тих одредби примени, чинећи тако битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, странке су родитељи двоје деце, близанаца ВВ и ГГ рођених ... године. Правноснажном пресудом П2 268/14 од 26.03.2015. године одлучено је да ће тужени самостално вршити родитељско право у односу на оба детета. Малолетна ВВ од 03.09.2018. године живи са тужиљом у засеоку села ... код ..., све до децембра 2020. године када се са тужиљом преселила у изнајмљену кућу у У време када је напустила домаћинство туженог, тада малолетна ВВ похађала је разред основне школе у селу ..., а школовање је наставила у основној школи у Та основна школа има интернат у којем је тада малолетна ВВ боравила од понедељка до петка, а викенде је проводила код тужиље. Приликом пресељења код тужиље тада малолетно дете дало је изјаву органу старатељства у Кладову и у тој изјави изразило жељу да живи са мајком. По мишљењу органа старатељства у Кладову и Неготину дете је психофизички здраво и према свом узрасту способно да самостално одлучи са којим од родитеља ће живети. Тужилја је процењена као брижна мајка, компетентна, одговорна, која адекватно испуњава родитељске обавезе и способна је за бригу и старање о детету. Сагледавањем актуелне породичне ситуације и изричите жеље малолетног детета оба органа старатељства су мишљења да би малолетну ВВ требало поверити тужилји на самостално вршење родитељског права. По завршеној основној школи тада малолетна ВВ није наставила даље школовање. За њено издржавање месечно је потребан износ од 20.000,00 динара. Тужени се бави пољопривредом на породичном имању, а тужилја је здрава и радно способна особа.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су у овом спору правилно применили материјално право.

Одредбом члана 60. став 4. Породичног закона прописано је да дете које је навршило 15. годину живота и које је способно за расуђивање може одлучити са којим родитељем ће живети. У овом случају, тада малолетна ВВ је само неколико месеци пре навршења 15. године живота изразила жељу да живи са мајком и ту одлуку није променила све до окончања поступка који је тужилја покренула ради измене раније донете судске одлуке о вршењу родитељског права. Ову одлуку донело је психофизички здраво дете, способно да самостално изрази став по питању са којим од родитеља жели да живи. Зато су се оба органа старатељства, у стручним мишљењима датим у складу са чланом 270. Породичног закона, изјаснила да је у актуелним породичним приликама у најбољем интересу детета да буде поверено тужилји – мајци на самостално вршење родитељског права, која је процењена као одговоран родитељ способан да то право врши. Код таквог стања ствари, нижестепени судови су применом члана 77. став 3. Породичног закона одлучили о даљем начину вршења родитељског права.

Одлука да се лични односи детета и туженог одржавају по њиховом међусобном договору донета је сагласно члану 61. став 4. Породичног закона. Том одредбом прописано је да дете које је навршило 15. годину живота и које је способно за расуђивање може одлучити о одржавању личних односа са родитељем са којим не живи. О обавези туженог да издржава дете одлучено је правилном применом члана 154. став 1. Породичног закона, а висина издржавања одређена је уз уважавање критеријума из члана 160. тог закона. Тужени приходе остварује пољопривредном делатношћу на свом имању и они му омогућавају да издржава дете са досуђеним новчаним износом.

Изјављеном ревизијом, по оцени Врховног касационог суда, неосновано се оспорава правилност примењеног материјалног права. Ревидент углавном понавља наводе изнете у жалби о којима се другостепени суд детаљно изјаснио у образложењу побијане пресуде. Такви наводи ревидента не воде другачијем одлучивању, нарочито имајући у виду да је у време када је другостепена пресуда донета ВВ већ постала пунолетна и да је зато, сходно члану 84. став 1. тачка 1. Породичног закона, престало родитељско право обе странке.

Следствено изложеном, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у другом ставу изреке.

Трошкови тужиље за састав одговора на ревизију, по оцени Врховног касационог суда, нису били нужни. Због тога је њен захтев за накнаду тих трошкова одбијен и применом члана 165. став 1. у вези члана 154. став 1. ЗПП одлучено као у трећем ставу изреке.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић